

Duurzaam, tenzij

visiedocument (september 2025)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Milieu (omgeving)	5
Sociaal (mensen)	6
Governance	6
Ambities op Duurzaamheid	7
Coördinatie en monitoring binnen Aafje	7
Regiegroep Duurzaamheid, Green Teams en coördinator duurzaamheid	7
Green Teams	7
Duurzaamheidsbeelden	8
 Bijlage 1 - Regiegroep Duurzaamheid Aafje	 9
Bijlage 2 - De thema's van de Milieuthermometer zorg (juni 2025)	10

Inleiding

Een duurzame toekomst is een gezonde toekomst en daarmee is duurzaamheid bij Aafje een onderwerp dat wij niet alleen in woorden uitdragen, maar ook in daden omzetten. Niet alleen omdat het moet, maar omdat Aafje echt wil verduurzamen.

Aafje richt zich op de ouderenzorg en dan is het juist ook van belang om na te denken over welke aarde overgedragen wordt naar de volgende generatie en welke verantwoordelijkheid en rol Aafje hierin wil en kan nemen.

Duurzaamheid gaat verder dan milieubewust denken en handelen en gaat ook over sociale aspecten zoals aandacht voor gezondheid van mensen (medewerkers en cliënten) waaronder goed werkgeverschap en het bevorderen van de gezondheid van medewerkers en cliënten op het gebied van voeding, omgeving en leefstijl.

We betrekken dan ook onze medewerkers, om hen bewust te maken van het belang van duurzaamheid in werk en privé. Hiermee neemt Aafje maatschappelijke verantwoordelijkheid door een bijdrage te leveren aan het verduurzamen van de zorgsector in Nederland. En Aafje wil hierbij verder gaan dan het voldoen aan de verplichtingen, maar heeft ambities om de komende jaren op alle terreinen duurzaamheid in de brede zin te omarmen en mee te nemen als uitgangspunt bij het nemen van besluiten.

Een ordening om duurzaamheid vorm te geven in het ESG-raamwerk dat zich richt op de sociale, bestuurlijke en milieuaspecten van een organisatie. De afkorting ESG staat voor twee uitwerkingen: European Sustainability Goals én Environmental (milieu), Social (mensen/maatschappij) en Governance (beleid/bestuur). In Nederland heeft de overheid met organisaties afspraken gemaakt in de Green Deal Duurzame Zorg. Deze is erop gericht dat de zorg ook op lange termijn goed is voor de mens en de aarde en daarmee niet leidt tot gezondheidsklachten of extra vervuiling.

Onderstaand het beeldmerk met weergave van alle thema's van de ESG

Een andere ordening die (wereldwijd) toegepast wordt is de Omgeving (milieu), Sociaal (mens) en Governance (bestuur), deze ordening wordt ook toegepast bij de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) waarop grote bedrijven moeten rapporteren over hun impact op duurzaamheid. Aafje hoeft dit nog niet te doen, maar bijvoorbeeld banken wel en daardoor heeft Aafje er indirect mee te maken en worden we daarop bevestigd.

Wanneer de ESG-thema's worden geordend naar de Omgeving, Sociaal en Governance én gekeken wordt welke van toepassing zijn op Aafje komt onderstaand beeld naar voren. Hierbij is gekeken naar die thema's die de meeste relevantie hebben voor Aafje, waar we invloed op hebben en waarmee we kunnen bijdragen aan een duurzamere wereld. Het is belangrijk te benadrukken dat de SDG's een breed kader vormen en dat verschillende doelen met elkaar samenhangen en daarmee de thema's ook op een andere manier geordend kunnen worden.

Milieu (omgeving)

Duurzaamheid in de zorg wordt steeds belangrijker, waarbij vooral gekeken wordt naar zaken als verspilling, milieu en energie.

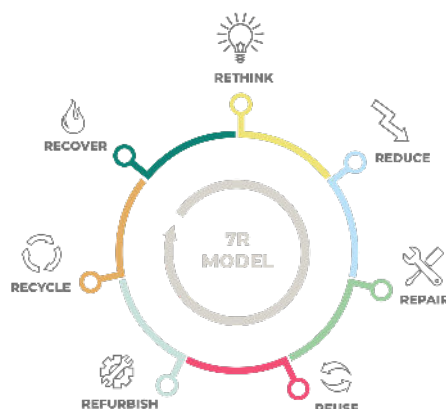
Aafje heeft aandacht voor het thema milieu door onder andere zo duurzaam mogelijk om te gaan met warmte, energie, water en gasverbruik. Specifiek met betrekking tot energie wil Aafje zich richten op energiebesparing bij de vervulling van de dagelijkse werkzaamheden. Mede door het zelf produceren van nieuwe energie (zonnepanelen) wordt toegewerkt naar energieneutrale gebouwen (die in eigendom van Aafje zijn). Het eigen vastgoed van Aafje is inmiddels 'Paris proof'.

De klimaatactie is gericht op het energieverbruik van gebouwen en aanpassingen van gebouwen voor het veranderende klimaat.

Een andere focus binnen milieu is het richten op het maken van duurzame keuzes, bijvoorbeeld in eten en drinken van bewoners in locaties. Door te kiezen voor meer duurzame voeding en worden keuzes gemaakt in producten als ook in menukeuzes. Zo is er een plan van de diëtisten van Aafje om minder dierlijke eiwitten te gaan gebruiken en toe te werken naar de verhouding 40:60 waar het gaat om dierlijke: plantaardige eiwitten en starten er pilots op dit gebied.

Naast de inkoopkant wordt uiteraard ook gekeken naar de mogelijkheden in het verminderen van de hoeveelheid afval door keuzes te maken voor circulariteit (zoals kleding, kantoormeubels en ICT) alsook het zo duurzaam mogelijk afvoeren van afval.

Het 7R-model voor afval, ook wel de R-ladder genoemd, is een raamwerk dat strategieën biedt voor het verminderen van afval en het bevorderen van circulariteit. De zeven R's staan voor: Refuse (weigeren), Rethink (heroverwegen), Reduce (verminderen), Reuse (hergebruiken), Repair (repareren), Refurbish/Remanufacture (opknappen/reviseren) en Recycle (recyclen). Door deze stappen te volgen, kan Aafje haar impact op het milieu minimaliseren en bijdragen aan een circulaire economie. Op iedere R heeft Aafje stappen gezet en deze worden verder uitgebreid en uitgewerkt.

Sociaal (mensen)

De arbeidsmarkt wordt steeds krappere. Daarom kiest Aafje ervoor om haar medewerkers op de eerste plaats te zetten. Alleen met gemotiveerde en tevreden medewerkers kunnen we garanderen dat onze cliënten blijvend kunnen rekenen op professionele zorg en ondersteuning. Goed werkgeverschap is voorwaardelijk in het medewerker op 1 zetten waarbij kijkend naar de thema's van ESG inclusie, diversiteit en een eerlijke beloning man/vrouw op de agenda van Mens en Ontwikkeling (MO) staat.

Bij Aafje is er de ruimte om gewoon te zijn wie je bent; als mens. Voor medewerkers, cliënten, mantelzorgers en vrijwilligers. Aafje staat voor diversiteit en inclusiviteit. Iedereen die bij – of voor Aafje werkt moet de ruimte ervaren om het werk zo uit te voeren en in te richten dat het past bij zijn of haar ambities en persoonlijke levenssfeer.

Een veilige werkomgeving, waar iedereen zichzelf kan zijn draagt direct bij aan het werkplezier en de motivatie van medewerkers. Hieronder vallen zowel fysieke veiligheid in het kader van ARBO maar ook bejegening bijvoorbeeld door cliënten en mantelzorgers.

Ook het bewustmaken van medewerkers wat zij kunnen doen in duurzaamheid, zowel in werk als privé, past ook onder dit thema. Hierbij is communicatie over duurzaamheid van belang en vooral de uitleg van wat gedaan kan worden/wordt en met welke impact. Het gaat hierbij ook bewust om het consuminderen: niet alleen in het maken van keuzes in eten en drinken, maar ook in het gebruik van energie, water en materialen. Ook kunnen de landelijke actieweken (gericht op verminderen afval en gebruik energie) waaraan Aafje meedoet bijdragen aan deze bewustwording die hopelijk omgezet wordt naar gedragsverandering, bijvoorbeeld in het consuminderen zowel in werk als privé om bij te kunnen dragen aan de realisatie van de ESG. Bijvoorbeeld het minder gebruiken van handschoenen (in kader van professioneel werken zijn landelijke richtlijnen dat minder gebruik gemaakt hoeft te worden) draagt bij aan zowel minder belasting bij het maken van de handschoenen als ook het verminderen van het afval. Een ander voorbeeld is het stimuleren van duurzame alternatieven voor woon- werkverkeer en dienstreizen.

Governance

Business conduct is binnen de zorgsector vastgelegd in de Governancecode Zorg 2022. Deze code is een instrument om de governance zo in te richten dat die bijdraagt aan het waarborgen van goede zorg, aan het realiseren van de maatschappelijke doelstelling van zorgorganisaties en het maatschappelijk vertrouwen. Aafje werkt conform deze principes van de Governancecode Zorg 2022 en is verantwoordelijk voor een verantwoord bestuur en management.

The logo for Aafje, featuring the word 'Aafje' in a stylized, green, cursive font.

Juist het samenwerken met andere organisaties, ook domeinoverstijgend, draagt bij tot het gezamenlijk realiseren van de duurzaamheidsdoelen in de regio. Dit heeft Aafje opgenomen en verder uitgewerkt in de strategische lijn 'Samen met anderen, tenzij'.

Onder de Governance past ook 'de tenzij'. Immers er zijn grenzen aan de mogelijkheden en/of het waarmaken van de omschreven ambities. Deze worden besproken en kunnen leidend zijn voor het nemen van besluiten. De Tenzij is vooral wanneer er afwegingen worden gemaakt om ten koste van bijvoorbeeld financiën of andere prioriteiten iets niet te doen.

Dit geldt ook voor de themalijn Duurzaam, tenzij.

Ambities op Duurzaamheid

Dat Aafje de keuze heeft gemaakt voor de lijn Duurzaam, tenzij komt naar voren met de ambitie om ook zelf de Green deal 3.0 te ondertekenen. Actiz heeft dit gedaan, maar ook organisaties kunnen deze ondertekenen. Aafje heeft jaren geleden ook de Green deal 2.0 ondertekend.

Daarnaast wil Aafje zich gaan certificeren voor de milieuthermometer Zorg. De voorbereidingen om te beoordelen waar we staan zijn inmiddels gestart. In bijlage 2 een overzicht van de thema's van de milieuthermometer. In een separate spreadsheet is op normniveau gekeken of Aafje al dan niet voldoet aan een norm passend bij het respectievelijk bronzen, zilveren of gouden keurmerk van de milieuthermometer.

Coördinatie en monitoring binnen Aafje

Regiegroep Duurzaamheid, Green Teams en coördinator duurzaamheid

Om een continue focus op duurzaamheid te hebben op strategisch, tactisch en operationeel niveau en de Green Teams die opgestart worden te ondersteunen heeft Aafje een regiegroep Duurzaamheid en een coördinator Duurzaamheid. In bijlage 1 is de samenstelling van de regiegroep Duurzaamheid en de rol van de coördinator Duurzaamheid verder uitgewerkt.

Green Teams

Om medewerkers zoveel mogelijk te betrekken bij duurzaamheid gaat Aafje werken met Green Teams. De Green Teams in locaties hebben een sleutelrol in het verduurzamen van de zorg. Een Green Team heeft als doel verduurzaming onder de aandacht te brengen in een zorginstelling/locatie. Een Green Team is doorgaans een team van 4-8 personen, die regelmatig bij elkaar komen en zo verduurzaming zichtbaar maken in de organisatie/locatie. Dit kan op meerdere manieren: door het uitvoeren van projecten,

The logo for Aafje, featuring the word 'Aafje' in a stylized, green, cursive font.

starten van campagnes, of het houden van een wedstrijd. Groot of klein, elke stap richting een duurzamere zorg is er een!

Duurzaamheidsbeelden

Om medewerkers te inspireren en ook aan externen (cliënten/financiers) te laten zien op welke manier Aafje bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelen gaat Aafje door middel van structurele communicatie duurzaamheidsbeelden publiceren. Het gaat hierbij om verhalen, foto's en weetjes (tellen en vertellen).

Bijlage 1 - Regiegroep Duurzaamheid Aafje

De regiegroep Duurzaamheid van Aafje bestaat uit de volgende functionarissen

- lid Raad van Bestuur met portefeuille Duurzaamheid
- directeur Mens & Ontwikkeling
- manager Inkoop & Services
- programmamanager Behandeling
- manager Aafje Hulpthuis met portefeuille
- senior beleidsadviseur
- coördinator duurzaamheid (op dit moment rol vervuld door manager Inkoop)
- communicatieadviseur
- administratieve ondersteuner
- op afroep: manager vastgoed

Rol coördinator Duurzaamheid

De rol van een coördinator duurzaamheid binnen Aafje omvat het ontwikkelen, coördineren en implementeren van duurzaamheidsbeleid, met als doel de effectiviteit van middelen en inspanningen op het gebied van duurzaamheid te verbeteren.

De taken en verantwoordelijkheden van een coördinator duurzaamheid in de ouderenzorg zijn onder andere:

- Het 'aanjagen' van duurzaamheid binnen Aafje (geen eigenaar zijn)
- Het mede ontwikkelen van beleid en instrumenten op het gebied van duurzaamheid.
- Het ondersteunen en adviseren van onderdelen van Aafje en het actief bijdragen aan kennisontwikkeling en -deling.
- Het signaleren van problemen of belemmeringen en het actief werken aan oplossingen.
- Het anticiperen op kansen en bedreigingen en tijdig adequate acties ondernemen.
- Het mede zorgdragen voor de implementatie, evaluatie, rapportage en borging van het duurzaamheidsbeleid binnen de planning- en controlcyclus van de organisatie.
- Het vergroten van het draagvlak voor duurzaamheid in alle lagen van de organisatie.

Bijlage 2 De thema's van de Milieuthermometer zorg (juni 2025)

Binnen het thema omgeving/milieu wordt de uitwerking gedaan aan de hand van de milieuthermometer zorg (van MPZ). Dit omdat het de ambitie van Aafje is om ook op dit gebied een certificering na te streven.

- 1: Management en Organisatie
- 2: Energie
- 3: Water en Afvalwater
- 4: Gevaarlijke stoffen
- 5: Luchtkwaliteit
- 6: Afval
- 7: Voeding en catering
- 8: Reiniging
- 10: Inkopen
- 11: Vastgoed
- 12: Groenbeheer
- 13: Communicatie & bewustwording
- 14: Groene zorgproces verpleegafdeling
- 15: Innovatie